

Heikki Vestman kok ym.

Kirjallinen kysymys kasvosuojainten käyttösuosituksesta

Eduskunnan puhemiehelle

Suomen hallitus ei antanut keväällä eikä kesällä maskisuositusta COVID-19-epidemian torjumiseksi. Valtioneuvosto päätti 3.6.2020 nimenomaisesti olla antamatta maskisuositusta. Peruspalveluministeri Krista Kiuru totesi tuolloin medialle: "Asiantuntijaselvitys ja kuullut asiantuntijat olivat viestiltään yksiselitteisiä. Päädyttiin, että yleistä suositusta ei anneta - -".

Useat kansainväliset ja kansalliset asiantuntijatahot olivat kuitenkin tuolloin suositelleet maskien käyttämistä epidemian torjumiseksi:

- WHO suositteli maskin käyttöä 29.5.2020 päivytyssä ohjeistuksessaan
- ECDC suositteli maskien käyttämistä ohjeessaan 14.4.2020
- Lancet-julkaisu julkaisi laadukkaan tutkimuksen maskien hyödyistä 1.6.2020
- Hallituksen oma tiedepaneeli suositteli maskien käyttämistä julkisilla paikoilla ja joukkoliikenteessä 2.6.2020.

Sosiaali- ja terveysministeriön tilaamassa, kysymyksenasettelultaan erikoisessa selvityksessä katsottiin, että "tutkimusnäytön perusteella kasvosuojainten käytön vaikutus hengitystieinfektioiden leviämiseen väestössä on vähäinen". STM:n selvitys näyttäytyy muun keväällä julkaistun asiantuntijatiedon valossa kyseenalaiselta.

THL:n pääjohtaja Tervahauta suositteli maskien käyttämistä julkisilla paikoilla 14.4.2020. STM:n kansliapäällikkö Kirsi Varhila tyrmäsi Tervahaudan näkemyksen hänen "omana ajattelunaan" ja edelleen hallituslähde on mediatietojen mukaan todennut, että "hänen asemassaan ei ole oikeutta yksityisajatteluun". Pääjohtaja Tervahauta viittasi Ylen haastattelussa THL:n tienneen, että maskista on hyötyä tilanteissa, joissa useimmat sitä käyttävät, mutta STM:n pidättäneen maskisuosituksen antamisen itselleen. Hän totesi maskisuosituksesta: "Minulla on käsitys, että tässä liikkuu herkkyyksiä, jotka eivät liity itse epidemian hoitoon, vaan ne ovat muuten yhteiskunnallisia. Asia voi olla jollain tavalla esimerkiksi politisoitunut." Toimittajan kysymykseen siitä, mihin herkkyyksiin Tervahauta viittaa, tämä vastasi: "Tästähän on ollut tästä maskiasiasta keskustelua mielestäni myöskin opposition ja hallituksen välillä. Ja voi olla, että tässä on sitten sellaisia näkökulmia, jotka eivät ole pelkästään tieteelliseltä ja tietopohjalta ratkaistavia."

Pääministeri Marin kertoi eduskunnalle 8.10.2020, että "jos olisi annettu laaja maskisuositus ilman, ettei maskeja saada, minkälainen hämmennys siitä olisi tullut, kun maskeja ei ole saatavilla".

Kirjallinen kysymys KK 740/2020 vp

Suomen hallitus päätti puoltaa THL:n maskisuositusta 13.8.2020. Edellä olevien lausuntojen perusteella näyttää siltä, että Suomen hallitus ja STM panttasivat maskisuosituksen antamista keväällä parhaan tiedon ja kansalaisten terveyden suojelemisen vastaisesti poliittisista syistä.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitämme asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Miksei hallitus antanut maskisuositusta keväällä tai kesällä, vaikka näyttö maskien hyödyistä oli useiden asiantuntijatahojen mukaan riittävä,

olisiko THL halunnut antaa maskisuosituksen jo keväällä tai kesällä,

miksi STM pidätti maskisuosituksen antamisen itselleen,

ohjattiinko STM:n maskiselvityksen tekemistä poliittisesti sellaiseksi, että sen lopputuloksena maskien hyötyjä ei nähty ja

jättikö hallitus antamasta maskisuosituksen poliittisista syistä, koska oppositio oli ehdottanut maskisuositusta ensin?

Helsingissä 9.10.2020

Heikki Vestman kok
Pauli Kiuru kok
Mia Laiho kok